

Leve for noe større

Når man hører om menneskehandel og slaveri kan tankene fort vende seg tilbake til historietimene hvor man lærte om slavehandelen på 1500-1800 -tallet: Hvor store skip fylt med mennesker ble fraktet over Atlanterhavet fra Afrika til Nord- og Sør-Amerika for kjøp og salg til utnyttelse i hjem og plantasjoner og i seksuelt misbruk.

Mye har skjedd siden den tid, og slaveri er forbudt i de fleste land i verden. Det er en allmenn enighet om at slaveri er forferdelig og bør forbli i historien. Ingen skal lenger bli solgt som en eiendel. Ingen skal lenger måtte bli utnyttet i sexslaveri eller bli tvunget til å jobbe dag og natt under trusler og vold.

Men slaveri pågår fremdeles, har et større omfang enn noen gang i historien. Vi finner for eksempel hele familier i India som har jobbet som gjeldsslaver i flere generasjoner på plantasjoner. tenåringer i Argentina som har blitt lovet arbeid og skolegang, men som nå er tvunget til å jobbe dag og natt uten lønn, og uten kontakt med omverdenen, tvunget til å sy falske Nike sko og Adidas t-skjorter. Voksne som blir grovt utnyttet i bygge- og tekstilbransjene verden over. Barn, kvinner og menn blir tvunget, lurt og manipulert inn i sexindustrien eller jenter som tvangsgiftes.

I 2022 antas det å være over 50 millioner mennesker som er utsatt for slaverilignende utnyttelse. Til sammenligning er det antatt at det var 12 millioner mennesker utsatt for menneskehandel fra 15-1800 -tallet. Slaveriet er ikke så ulikt som før. Kanskje det ikke er like åpenbart, men det er større enn noen gang og vi er alle påvirket av det. Fordi mye av utnyttelsen skjer i det skjulte, er det vanskelig å si eksakt hvor mange mennesker som utnyttes. Et litt eldre estimat er at det finnes opp mot 9000 mennesker i Norge som antas å være utsatt for menneskehandel. Tenkt det – i verdens beste land finnes det 9000 mennesker utsatt for menneskehandel! Og mange, mange i tillegg, som utsettes for sosial dumping eller seksuelle krenkelser. Hvordan kan slik ondskap finnes i landet vårt?

Noen hundre år før Jesu tid levde det en mann ved navn Gideon. I landet hans var det et folk ved navn midjanittene som hadde inntatt landet og ønsket å herske over Israelfolket. Menneskehandel var ikke problemet her, men midjanittene truet, drepte og ødela landet hans. En dag kom en engel til Gideon og fortalte at han var utvalgt til å føre krig mot midjanittene. Gideon var nølende og spurte: «Hvis Herren er med oss, hvorfor har da alt dette hendt oss?» (Dom 6.13). Gud svarte ikke på hvorfor slik ondskap skjedde. Men Gud svarte at han ønsker å bruke Gideon til å bekjempe midjanittene. I egne øyne var ikke Gideon en person som skilte seg veldig ut som en naturlig leder til å gjøre dette. Han sa: «Slekten [min] er den svakeste i Manasse, og jeg er den yngste i min fars hus» (Dom 6.15). Likevel gikk Gideon på ordet om at Gud hadde kalt han til dette. Han samlet sammen en hær og de gjorde seg klar til krig, Det er mer som skjer i historien, men kort fortalt så vant israelittene en utrolig seier over midjanittene, og de kunne gi all ære til Gud.

Denne ene mannen som var lydør overfor Gud, fikk være med på å avskaffe litt av urettferdigheten og ondskaper i denne verden. Han ble med på noe større når han hørte på hva Gud ville for livet hans. Han var en vanlig mann som deg og meg. Han var ikke spesielt kvalifisert, verken en kriger eller soldat, men Gud gjorde ting gjennom ham som han aldri kunne gjort uten Gud. Gideon stolte på Gud og fulgte det han sa, selv når han tvilte på om det var det rette. Det er ikke noe bedre sted å være enn i Guds plan, og Guds ord er det beste vi kan stole på.

For Gideon virket oppdraget umulig, akkurat som kampen mot slaveriet kan virke for oss. Det er vanskelig å forstå all urettferdighet og ondskap i verden. Vi kan stille mange spørsmål og kan med rette bli sinte og fortvilte. Men jeg tror at som i Gideons tilfelle, så ønsker Gud å kalle frem mot og kampkraft i oss, så vi blir en del av arbeidet med å avskaffe ondskap som rammer våre medmennesker, som for eksempel menneskehandel.

Kanskje er vi ikke alle kalt til å stå i frontlinjen som politi, sosionomer, forskere eller advokater som kjemper direkte mot menneskehandel og som hjelper folk til frihet, sørger for at bakmenn og

utnytttere blir dømt. Eller som reformerer vareproduksjonen i verden og sørger for at all handel blir etisk. Hovedansvaret for dette bærer myndigheter, rettsvesen eller næringsliv – og kanskje noen av dere vil få jobb i disse viktige sektorene en gang og være med å reformere ting innenfra.

Men uansett hvem vi er, kan vi alle være med å bety noe i kampen for rettferdighet og gjøre en forskjell. Vi ved å være bevisste forbrukere. Vi kan handle så etisk som mulig, etterspørre anstendig lønn og arbeidsvilkår for de som lager varene vi kjøper. Vi kan ta avstand fra kroppspress og seksuell utnyttelse som skjer i digitale flater. Vi kan være vise forvaltere av vår egen økonomi. Vi kan engasjere oss i en gruppe eller organisasjon som arbeider med å bekjempe menneskehandel eller bidrar til utdanning eller andre ting som gjør folk mindre utsatt for å utnytelse. Og ikke minst kan vi være en god neste som *ser* og som bryr oss om mennesker omkring oss.

Jesus kaller oss ganske enkelt til å følge ham, ved å elske ham og elske andre som oss selv. Kanskje dette ikke virker som den store drømmen i ditt liv. Og kanskje er det ikke så lett alltid. Men jeg kan love at hvis Jesus får prege livene våre, om Jesus får prege drømmene våre, kan Han kan virke gjennom oss som de menneskene vi er. Han kan lede oss og hjelpe oss til å bety mer for mennesker enn vi kunne gjort i egen kraft. Akkurat som Gideon opplevde det i sitt liv, er du kalt til å være med på noe større. Du er kalt til etterfølgelse av Jesus.

Hilsen
Marcus T. Vindenes